

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petisors ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Egy új vendég.

Az az agitáló és szervező munka, melyet a socialdemokracia országszerte végez, hova-tovább nagyobb arányokat ölt. Nem létezik ezidő szerint az országban egyetlen egy tere sem a szervezkedésnek, melyen a szervezők a hódításnak olyan eredményeit képesek volnának felmutatni, minőkkel a socialdemokraták dicsekedhetnek.

Megállapítjuk pedig ezt a tagadhatatlan tény abból az alkalomból, hogy Budapesten múlt vasárnap a socialisták 30 gyűlést tartottak, melyeken jobbra a szervezkedés dolgait beszélték meg, s ezzel az erős mozgolódással kapcsolatosan itt Nyitrán is megvetették a lábukat. Budapesti kiküldöttek által megalakították itt különböző mesterséget űző iparosokból és munkásokból az első szakegyesületet, mely természetesen fiókja lesz a Budapesten székelő országos egyesületnek.

A mozgalom vezetőinek a szakegyesületek terjesztésével kétféle céljuk van. Tenyésztelepeket akarnak létesíteni eszméik és tanaik befogadására és ápolására; másodsor szaporítani akarják a központi szakegyesületek jövedelmét, részint a saját egyéni érdekükből, részint pedig a mozgalom vezetéséhez szükséges anyagi eszközök fokozása végett.

Megfoghatatlan, hogy ezzel a jelenséggel szemben, melynek kialakulása a szemünk előtt mennek végbe, annyira közömbösek nálunk a törvényhozás, a kormány és a társadalom. Az országgyűlés még nem is pedzi a nagy fontosságát és halaszthatatlan sürgősségét egy meszemenő és széleskörű törvényalkotási tevékenységnek, mely szabályozó és gyógyító kihatással nyúlna be a socialis bajok tömkelegébe. A kormány mindössze a gyűlések ürügye alatt elkövetett féktelenkedések korlátozására és a sztrájk szülte viszályok meggátolására szoritkozik, a társadalom csak éppen hogy érezni kezdi a cselekvés szükségét, de a legtöbb helyen még fel nem ocsúdott alélt tétlenségéből. Egy-két keresztény munkásegylet, elszórt oázisok a mérhetetlen tengeren, mutatja az ébredés hajnalát, de a társadalom zöme még mélyen alszik.

Pedig a socializmus nagy problémáját, tekintsük azt akár mint törvényhozási, akár mint társadalmi feladatot, csak úgy oldhatjuk meg, ha foglalkozni fogunk vele. Messze vannak a valóságtól, a kik azt hiszik, hogy ez a mozgalom egy forradalmi tünet és semmi más, mely azonnal elenyészik, mihelyt a vezetőket és a bujtatókat ártalmatlanná tettük. Van a nemzetközi socialdemokracia mozgalmaiban a

forradalmi szellemből hatalmas nagy adag, ez kétségtelen, de ha egy élő szervezetnek tekintjük ezt a nemzetközi alkotást, a mint hogy az is, akkor azt kell mondanunk, hogy ennek a szervezetnek csak a vére forradalmi, de a gerince ó-konzervatív, csenevész és sorvatag.

A liberalizmus hosszú uralma alatt a gazdasági erők Európában mindenütt, de különösen nálunk egyoldaluan fejlődtek, a tőke óriási erőhöz jutott s a tőke révén a nagy ipar és nagy kereskedelem hatalmasan meggazdagodott, míg az egyéni erő és érték, úgymint a szorgalom, a szak-képzettség, a kézi munka és ügyesség, a kicsinyben dolgozó értelem és tudás ijesztő mérvben aláhanyatlott. A pénz és a pénz embereinek szövetségei a trösztök és kartellek korlátlan úrrá lettek az egyén ereje, szorgalma és tudása felett, a kit kiszípolytak, szegénynyé tettek és elhanyagoltak.

Az egyén érdekeit, a ki a tőkével való egyenlőtlen versenyben, mint munkás, mint kisiparos, szóval mint kisember jelenik meg, nem védi sem a törvényhozás, sem a társadalom. Így azután az a kis ember elszegényedik, nyomorba jut, az életért vívott nehéz harcban kétségbe esik, s vagy kivándorol, vagy elzüllik, vagy a socialdemokracia karjaiba veti magát, a

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Barto király.

(Vége.)

Vérszomjazón lángoltak a Griwe szemei, már maga előtt látta a vonagló testeket, már előre gyönyörködött istenei ellenségeinek emberföltötti halálkinjaiban.

De szomorún és komolyan állott előtte Barto. Semmi öröm sem tükröződött még ifjú arcán, mely erős férfias bátorságot és határozottságot árult el, de a zabolátlan nyersségnek semmi nyomát sem.

Magdeburgban egy keresztény lovag házában tartózkodott soká tisztként, ott nyerte nevelését és jóllehet visszatért régi isteneihez és harcolt ellenségeikkel, a szeretet és a szelidség, amit ott tanult, nem vészelt el benne nyomtalanul. Ekkor nehéz sóhaj tört ki kebléből és lassan elfordulva a Griwetől, mondá:

„Nemde, amely fogolyra esik a sors, annak máglyára kell jutnia?”

„Úgy van“, erősítette a Griwe fénylő szemekkel.

„Hallgass meg!“ suttogá Barto hevesen és félénken, mintha a gonosz istenek ott a tölgyben hallgatónának. „Bruno lovag az én vendégbará-

tom Magdeburgból a foglyok között van! Az ő élete becsesebb nekem mint az enyém. Atyámként tisztetem és szeretem! Életem minden javát neki köszönhetem. Neki nem szabad meghalnia. A sors kockájának nem szabad rá esnie. Nem akarom.“ Esedezően remegett a hangja, hatalmasalakja inogott.

„Hogy akadályozhatod meg azt, ha az istenek akarata úgy határoz?”

Barto gyors mozdulattal megfordult és az öreg szemébe nézett; átható volt a tekintete mint a királyasé. A Griwe nem állhatta a tekintetet, mégis dacosan mondá:

„Pekollos fog határozni. Ha Bruno lovagot követeli, akkor Bruno lovag máglyára kerül.“

Makacsul és gonoszán nézett az öreg, amikor ezt mondta. A király szívében szeretet lakozott, keresztény szeretet! Rettenetes gyűlölet pedig a griwe szemeiben!

Barto sötétén elfordult.

„Ha Pekollos kockája a lovagra esik, meg fogod banni.“

Az öreg nevetett. „Még régi erejükben vannak az istenek, emberi gyarlóság nem gátolhatja őket. Ők nem akarják, hogy szeresd a keresztényeket, gyűlölnöd kellene őket. Barto király!“

De Barto már ismét lélekvesztőjében volt s csendesesen evezett vissza felé a néma tavon.

Nagy és mély volt szívének a gyásza, mint az éji magány gyásza. Óh a szeretet cseppnyi helyet se talált műveletlen hazájában, a mely őt szülte. És mégis küzdött erős szívében ama férfiúi életerért, aki vele jót tett. És ez élet-halál tusa volt.

Hajnalban cölöpkunyhójának ajtaja előtt ült Barto király, előtte térdelt szőke, fiatal neje és a lábait mosta; így követelte a szokás.

Hagyta, rá se hederített; szíve nem csüngött rajta, vad volt az ő lénye. Ő büszke, szabad nőket ismert, nőket, akiket urnők és jötevők gyanánt szerettek és tiszteltek, kik fölemelt fővel jártak az emberek között és csak Isten előtt hajtották meg tiszta homlokaikat; azért vesztette el vágyódását a szegény rabszolganő iránt.

Ez félénken távozott tőle. Soh'se bánt vele rosszul, azért szerette őt az oktan állat szerelmével, félt hogy közömbös ránézve, mert nem verte és vágyódott utána magányos nappal és éjjelen. Barto azonban nem becsülte a nőt, nem gondolta, hogy a szegény rabnő ily vágyódásra képes. Pedig a pogány vadonban is élt a szív-fájdalom.

Barto király a kunyhó belsejébe lépett, melyben ivószarvak és vadászati emlékek függtek a koromfekete falakon. Állati bőrkön kinyújtózva

hol különben a züllöttek legnagyobb része is menedéket keres.

Szabályozó és gyógyító kézzel kell nyúlnunk a socializmus nehéz, bonyodalmas kérdéséhez. A törvényhozás, a végrehajtó hatalom és a társadalom vállvetett munkájára van itt szükség, ha el akarjuk kerülni azt a nagy felfordulást, melylyel a socialdemokrácia az állami és társadalmi rendet fenyegeti.

Bomlott parlamenti viszonyaink között még megközelítőleg sem sejtethjük, hogy az országgyűlés mikor tér át a socialis törvényalkotás tevékenységére, ám a társadalomnak addig nem szabad tétlennek lennie, hanem meg kell markolnia a kérdést, annak kézzelfogható oldalán.

A munkások és iparosoknak szakegyletekre van szükségük, hogy megvédjék és biztosítsák anyagi érdekeiket, szükségük van ezenkívül a szellemi önképzés eszközeire, szükségük van arra az erőre, mely az egyesülés eszméjében és intézményeiben rejlik. A socializmus a munkásoknak ezt a jogos igényét ügyesen használja ki a saját céljaira, azzal a hitegetéssel, hogy segédkezet nyújt a munkásnak az anyagi élet terén, megnyeri őt előbb az egyleteinek, azután az eszméinek.

A socialdemokratizmus elleni védekezésnek is ezen a ponton kell megkezdnie a munkát. Szervezzünk egyleteket a munkások számára, melyekben ők megtalálhatják az önségély minden módját és eszközét. Azt az új vendéget, mely a socializmus képében befurakodik városaink és falvaink társadalmába, hiába akarnánk kiutasítani, visszajönne az újra és ismét, hanem igenis ellensúlyozhatjuk őt, kihúzzhatjuk a gyékényt lába alól, ha hasonló célú, de jó irányú, keresztény szellemű munkásegyleteket szervezünk.

Ez, nézetünk szerint Nyitrán is a legelső teendőnk, ha a városba becsempészett socialdemokratikus szervezettől el akarjuk vonni azt az erőt, mely további fejlődé-

séhez szükséges. A dolog nem járna valami sok nehézséggel, vagy legalább nem ütköznék legyőzhetetlen akadályokba. Mintánk van már egy ilyen alkotáshoz, a szépen működő katolikus kőműves egyesületben. Egyéb sem kellene, mint ennek szervezetét szélesebb alapokra fektetni, kitágítani az egyesület kereteit, hogy az minden branché-ba tartozó ipari és gyári munkást magába fogadhasson.

A társadalom részéről ez az egyetlen módja a védekezésnek, melylyel még továbbra is késlekedni, bűnös mulasztás lenne. (f)

Szulyovszky Dezső beszámolója.

Mult vasárnap tartotta a feut nevezett képviselő beszámoló beszédjét Nagytapolcsányban, s ez is előjele annak, hogy a választások szele fujdogál, t. i. Szulyovszky csak akkor szokott beszámolni parlamenti „működéséről”, midőn érzi annak szükségességét, hogy választóinak bizalmát a maga irányában megerősítse. Hogy kik voltak jelen a beszámolón? Br. Stummer Ágost és ennek valamennyi alkalmazottja, az állami hivatalnokok, megyei és városi tisztviselők, községi bírák és jegyzők és egy csomó beteretelt földmivelő választó. Lehettek vagy 300-an. Nem hiányzottak Hollady Jenő úrminci és Hainiss Jusztin závadaí rom. kath. plebánosok sem, kik, dicséretükre legyen mondva, szerényen meghúzták magukat s egyikük sem szóokolt.

Kropácsy Jenő pártelnök, ntapolcsányi ügyvéd, meguyító beszédében érdekes nyilatkozattal lepte meg az egybegyűlteket ama kijelentésével, hogy az országgy. képviselők nem tartoznak számot adni a parlamentben kifejtett munkásságukról, de Szulyovszky önszántából, minden felhívás nélkül tudatta a párt elnökével, hogy választóinak be akar számolni, felakarja világosítani a képviselőház mai állapotáról. Hogy Szulyovszky mikép felelt meg céljának, vagyis, hogy mennyire világosította fel választóit, elég legyen ennek jellemzésül e rövidke kis passzust kiemelni jó egy óráig tartott szónoklatából.

Körülbelül ezeket mondta: A magyar parlament válság előtt áll. A válság oka a házszabályrevízió. Az egyik oldalon áll Tisza István gróf, ki megakarja menteni a kulturállamok előtt a parlament becsületét; a másik oldalon áll az ellenzék, kiket gyűlölet vezet Tisza gróf megbuktatására, mert erős, meg nem felemlíthető ellennek ismerik, ki rendet akar teremteni s gyűlölik, mert okosabb, mint az ellenzék. A házszabályrevízió csak modus vivendi volt a harc megkezdésére, mert mindenáron Tiszát akarják megbuktatni, bár ennek bukásával az anarchia nyer teljes szabadságot. Érdekes Szulyovszky ama ellemmondása, hogy 1901-től a parlament munkássága meddő-

volt — s beszédjének további folyamán pedig ki jelentette, hogy Tisza kormányzása évtizedek mulasztásait állította helyre. Nagy vívmányának jelenti a népoktatási törvényjavaslatot (zúgó éjjen és taps) — pedig ez semmi újat sem tartalmaz, csak a régiebb törvények végrehajtását szorgalmazza. Szulyovszky magyar beszámolóját németül is ismételte s a tótokhoz is intézett amerikai újáról néhány szót.

Ezután Br. Stummer állott fel szólásra s német nyelven fejezte ki köszönetét Szulyovszky-nak, amiért tartalmas szónoklatát megtartotta. Dacára az erős rendreutatisító szavaknak, Adamkovics János J.-németi gazda tótul üdvözölte Stummer bárót és Szulyovszky Dezsőt. Mi csak azt hibáztatjuk, hogy ebben a gyűlekezetben Pochválen Pán Jézsis Krisztus-szal kezdte meg beszédét, — más kellett volna — nem a legszentesebbnek említése.

Kropácsy elnök indítványára a választók bizalmat szavaztak Szulyovszky-nak, s egyben megbízták az elnököt, hogy táviratilag üdvözölje Tisza István miniszterelnököt és kormányát a parlament becsületének megóvása körül kifejtett cselekedeteért. A gyűlés végével ügyes kezű pincérek dűsan megterített asztalokat varázsoltak elő, s megindult a silány szellemi trakta után az igazi bizalomnak megalapító fundamentuma a dinom-dánom. Húzza a Jancsi, repültek a bankók. Körülbelül éjfél előtt egy kínos csetepaté zavarta meg a mulatozók vig seregét, de hát úri emberekhez illő módon a csendőrség teljes számú megjelenése békét teremtett. (Pfaff György prázuoí földbirtokos és Lellei Jenő ntapolcsányi ügyvédjelölt szólalkoztak össze.)

Kik nem voltak a beszámolón? Általános feltűnést keltett Lenárt Sándor u szabadelvű párt volt elnökének távolmaradása, nem kevesebb keltett megütközést a tapolcsányi főbíró késői megjelenése, pedig hát Tóth Lajos rendíthetlen híve a szabadelvű pártnak. Ugyan főbíró úr, ez nem illik. Fogadjon ünnepélyes javulást.

(Nyitráról jelen voltak: Dr. Kostyal Miklós, Árpássy Imre, Hyross Jozsef, Majtheuyi Bela, Blum vásárdi földbirtokos.)

Megyebizottsági tagok választása.

A megyebizottsági tagok választására figyelemztetjük tisztelt elvbarátainkat, miszerint a választó népet előkészíteni sziveskedjenek, hogy semmifele olyan embert meg ne válasszanak a megyei bizottsámba, ki a kormánytól, vagy a megyétől függ. Még ha egyébként tisztességes és jóra való volna is, de mivel benső meggyőződésének nem képes nyilvánosan érvényt szerezni, az ilyet sajnálattal bár, de el kell ejteni.

A szavazás titkos. Szavaznak az 1904. évre összeírt képviselőválasztók.

Azért legyenek résen, ne sajnáljanak erre az egy napra semmi fáradságot. Kint és bent legyen állandóan minden választóhelyen emberük,

tek ezt már előttem. Az én kinjaim sem lesznek nagyobbak azokéinál.

Az ifjú körülkulcsolta az agg kezeit.

„Nálunk nem hisznek a szeretetben. Én azonban érzem lelmem mélyén. Én a tied vagyok! Ha te meghalsz, oda az én boldogságom.”

„Mi nem azért vagyunk e földön, hogy boldogok legyünk, hanem hogy a kötelességünket tegyük. Egykor Krisztusé voltál, mikor még gyermek valál. Minthogy visszatértél vad pogány istensegeidhez, azt kell tenned, amit azok kívánnak tőled. Óh, ha az én halálom visszaváithatna teged Krisztusom számára, mily örömmel halnék meg!”

„Én törzsem isteneie vagyok. Velök akarok élni és halni. Itt születtem. Ide tartozom. Szeretem ez erdősegeket és tavakat. A houvágy hajtott ide vissza. Semmi se potolja előttem a vá-

feküdt ott a halálos kimerültség mely almában egy idegen férfi, egy fogoly. Nehéz bilincsek voltak lábain. Ósz szakall és haj hullámozta körül fejét, homlokán nemes szelidség uralkodott. Barto király feloldotta a bilincseket. Erre felébredett a fogoly és az alvástól félig mámorosan mosolyogva tekintett fel Barto király arcába.

Ah, te vagy az, fiam! Mily jól esik arcodat látnom!”

Barto király megragadta a férfi kezét és megcsókolta.

„Atyám, ó én atyám!”

Az öreg mosolygott, csodálatos, békés, jószágos mosollyal, mely a szívgig hatol, a melyéig, ahol a szeretet elete tanyázik.

Akkor Barto király kezeibe rejtette arcát és sírt.

„Férfiak nem sírnak,” vette az öreg „Férfiak meg tudnak küzdeni a sorssal. Mi szomorít oly mélyen?”

Barto király kerülté öreg vendégbarátja tekintetét.

„Nem az én sorsom felett sírok” mondá aztán dacosan.

„Az enyémmel pedig nem kell törődnöd,” felelé az agg, „én biztosabb vagyok a te óltalmad alatt, mint a gyermek anyja ölében, mert én vendéged vagyok és te vagy itt az úr!”

„Nem” kiáltá Barto király, „én nem vagyok úr Te a főpapé és az isteneké vagy, ha rád esik a halál kockája, nem menthetlek meg. Bar inkább magam halnék meg!”

Az öregnek a pillája sem rándult meg.

„Akkor Krisztusert halok meg! Sokan tet-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

ki a visszaéléseket ellenőrizni tudja. A szavazó-cédulák meghamisítása, eltétele, rendeltetésüktől való elvonása vagy felcserélése az 1878. V. t.-c. értelmében öt évig terjedhető börtönnel sújtandó, ha azt a szavazatszedő küldöttség valamelyik tagja teszi; ha más, úgy egy évig terjedhető elzárás a büntetése, de csak úgy, ha a választás alatt vagy a választás után legfőbb 8 nap alatt a választási küldöttség, vagy az ezt kiküldő hatóság előtt felszólamlás történt. (1878. V. t.-c. 183. §.)

A visszaélésekről nyomban jegyzőkönyvet vegegyenek fel és irassák alá két tanuval. Minden küldöttséghez jelöljünk ki ügyes és erélyes bizalmi férfiakat, a kik arra ügyeljenek, hogy a szavazatlapok szabályszerűen nyujtassanak át a szavazatszedő küldöttség elnökének kezéhez, s a választó neve pontosan feljegyeztessék. A szavazás behajlított szavazó-lapok átadása által történik. Ennélfogva titkos. A nyomtatott szavazó-lapokból egyes neveket törölni s másokat írni meg van engedve. Vigyázni kell azonban, hogy az ellenfél, ha bukását biztosra veszi, két vagy több szavazó-lapot egy választójától el ne fogadjon. Mert ha nagyobb a szavazati lapok száma, mint a lesvavazott választóké: a választás megsemmisíthető.

Nem választható meg az olyan, ki nem magyar állampolgár, vagy 24 évét be nem töltötte, vagy ki a megye területén legalább két év óta nem lakik, s adót nem fizet. (1886. XXI. t.-c. 23. §.) A szavazás a régi névjegyzék szerint történik, mely még 1900-ban lett összeállítva. A választók az elnök mellé 4 (négy) bizalmi férfit jelölnek ki. (38. §.) A választás reggel 9 órakor kezdődik és délután 4-ig tart, melyen túl szavazatot elfogadni nem szabad. (30. §.) A szavazás eredményét még az nap ki kell hirdetni, ha ez nem történhetne meg, a cédulák a bizalmi férfiak által is lepecsételendők. A választásról jegyzőkönyv vezetendő, melyet a bizalmi férfiak is aláírnak.

Ha a jegyzőkönyvet ezek aláírni megtagadnák, ezt a jegyzőkönyvben felemlíteni kell. (41. §.) A választás ellen beadott panaszok 15 nap alatt adandók be az igazoló választmányhoz (42. §.), ha azok csak a választás érvénye ellen irányulnak. Ha azonban valaki ott törvénytelen-séget követne el, akár az elnök, akár magán személy, hogy pl. szavazó-lapot eltép, elsikkaszt, fenyegetőzik, úgy ez ellen a fenyejtő feljelentés azonnal a választás színhelyén, vagy legkésőbb 8 nap alatt teendő a megyei bizottmányhoz.

A bizottmányi tagok legközelebbi választása alkalmából jónak látjuk lapunk barátait különö-

sen figyelmeztetni arra, vigyázzanak a jelölteknek választhatóságára is.

Ne adjanak alkalmat és okot a választás megsemmisítésére az által, hogy a törvényben előírt kellekkel nem bíró egyéneket választanak meg. Ha pedig ilyeneket ellenpártosak választanának meg, ne mulasztják el ellenök, a választástól számított 15 nap alatt az igazoló választmányhoz panaszt emelni, s illetve felszólalást beadni.

Az 1886. évi XXI. t.-cikk 23. §-a szerint bizottsági tag általában nem lehet:

- a) a ki nem magyar állampolgár;
- b) a ki 24-ik életévét még be nem töltötte, vagy a kinek kiskorúsága meghosszabbított;
- c) a ki gondnokság alatt áll;
- d) a ki írni és olvasni nem tud;
- e) a ki a törvényhatóság területén legalább 2 év óta nem bír valamely ingatlant, vagy 2 év óta a megye területén nem lakik és adót nem fizet;
- f) a ki nem bír azon szellemi vagy anyagi kellekkel, melyek a képviselőválasztók állandó névjegyzékébe való felvételre jogosítanak;
- g) a ki csőd alatt áll;
- h) a hivatalvesztéssel, vagy politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésével járó büntett vagy vétség miatt van jogerejüleg vád alá helyezve;
- i) a ki fegyház, börtön vagy fogház büntetés hatálya alatt áll;
- j) a ki nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt (csalás, sikkasztás, lopás stb.) jogerejüleg elítélve volt.

Különösen a d) és e) pontokban foglaltakra hívjuk föl a közfigyelmet. S vegyék tudomásul lapunk t. olvasói azt is, hogy a december 19-ére kitűzött megyei tisztújításnál, az 1902. évre megállapított virilisták és a most választott választottak, valamint azok fognak szavazni, a kiknek mandátuma még le nem járt.

Igy intézkedik az e tárgyban a megyében leérkezett belügyminiszteri rendelet.

Horváth József ünnepeltetése.

Horváth József kir. táblai bíró tiszteletére, — Sándor Géza törvényszéki elnöknek kezdeményezésére — Nyitra város értelmisége, e hó 10-én este 8 órakor tartotta meg a bucsulakomát, a „Szarvas” vendéglő éttermében.

A lakoma rendkívül látogatott volt, s igen lelkesült hangulatban folyt le, Sovánka zenekarának megszokott kitűnő zenéje mellett.

Megjelent Sándor Géza elnök vezetése alatt

az egész törvényszéki bírói és jegyzői kar, egy-két beteg kivételével, — Csernyánszky Aladár, kir. ügyész vezetése mellett az egész ügyészi kar, Balsay József járásbíróval együtt a járásbíróság tagjai, és az ügyvédi karnak túlnyomó része. — A vármegye képviselőletében részt vett Dr. Kostyál Miklós főjegyző, a város részéről Faschler Ferenc polgármester, a pénzügyigazgatóságot Orel Géza pénzügyigazgató helyettes, az O. M. K. E. társaságot Boxhorn Vilmos, a pénzügyintézeteket Árpási Imre igazgató képviselte.

A főközszótlók sorát Sándor Géza törv. elnök, a következő igen hatásosan elmondott lelkes beszéddel kezdette meg:

Tisztelt Uraim!

A nyitrai társadalom összes rétegeinek nagyszámú megjelenése fényes bizonyítéka annak, hogy nemcsak a hivatalos körök, hanem maga a társadalom is mennyire méltatja egy önzetlen és önfeláldozó működést tanúsító hivatalnok tevékenységét.

Magam is ezuttali felszólalásommal őszinte nagyrabecsülésnek kifejezést adok Horváth József bíró társamnak, ki 14 évi együttes működésünk tartama alatt ügyszeretetének és ügybuzgalmának a leg súlyosabb viszonyok között is tanujeleit adta.

Abból az alkalomból, tehát, hogy Ő császári és apostoli királyi felsége Horváth József k. törvényszéki bírónak érdemeit a pozsonyi kir. tábla bírájává történt kinevezéssel méltatta, poharamat emelem volt bírótársamra, mint a magyar bírói kar egyik díszére, hogy újabb magasabb állásában ügybuzgó és a jogkereső közönség érdekeit előmozdító tevékenységében és ügyszeretetésében teljes szellemi és testi erőben a Mindenható sokáig éltesse. — Éljen!

Utána Csernyánszky Aladár kir. ügyész mondotta egy felette szellemes és tartalmas, helyenkint hazafias lendületű, részben igen szívhez szóló beszédet, melyben megemlékezett Horváth Józsefnek alügyészi tevékenységéről is.

Sajnáljuk, hogy ezen gyönyörűen előadott beszédnek teljes szövegét megszerezni nem sikerült.

A kir. ügyész után az ügyvédi kar részéről Mérey Lajos szólalt föl. Beszédje a következő volt.

Uraim!

A ki tudja, hogy mai összejövetelünkön, nagyszámú Horváth József urat, mint az igazságszolgáltatás itélő tagjainak egyik legderekabbját tiszteljük és ünnepeljük, annak tudnia kell azt is, hogy mi ezt azért tesszük, mert felismertük és elismerjük nemes és felelősségteljes nehéz hivatásának mily magas színvonalán áll az ünnepelt férfiú!

Ngos Horváth József táblabíró ur a törvénykezésnek azon felsőbb főlent papjai közé tarto-

rosok falai között a halálcsendes tájak vad szabadságát.

Az öreg sóhajtott, aztán mondá:

„Úgy legalább békeben váljunk el, fiam. Érezzük még egyszer azt a mély ragaszkodást, amely összefűzi sziveinket.”

Barto király szemei meleg gyengédséggel csüngtek a lovag nemes, jóságos arcán.

„Atyám! Több mint atyám!” zokogott és a hosszú, néma ölelés elmondta azt, amit a szavak ki nem fejezhettek.

Győzelmi ünnepet ültek. Széles körben ültek a harcosok, bőrökbe öltözött vad alakok, kontyba kötött hosszú hajjal, nyakukban vadkan fogakból álló láncok függtek, mellettök ónnal kivert hatalmas buzogányok heverték, melyek a harcban a vad Pekollos villámaiként hullottak az ellenség fejére. Iszonyú szarukból itták a barna nedűt, melyet a rabnők nagy korszokban készen tartottak. Oldalt, erős kötelekkel csomóba kötött foglyok feküdtek. Csak Bruno lovag ült szabadon Barto király mellett, aki sötéten barázdált homlokkal ülve nem vett részt alattvalóinak dözsölésében és vad diadalordításában.

Fához kötve állott egy lovag ünnepiesen feldíszített csataméne, mintha néma halálsejtele-

mel birna, pislogva emelte fel felfűtt, finom orlyukait és panaszos nyertésben tört ki. Szép, nemes fejű, pompás sörényű és hosszú selyemfarku, karsú állat volt. Barto király hozzá ment, megveregette karsu nyakát; szánta az állatot.

A kör közepén a Griwaite állott, egyike tizenkét tanácsnokának, a Griwaite, ő vetette a kockát a foglyok fölött és jelentette ki az istenség akaratát. Most megszólalt, az énekek elnémultak, a sörszaruk elpihentek, a harcosok az istenek akaratára figyeltek.

„Pekollos akarata, hogy a magdeburgi Bruno máglyára jusson”, hangzott az ítélet.

Akkor előugrott Barto király.

„Én a király jogával élek és tiltakozom. Bruno lovag vendégbarátom, ő oltalmam alatt áll. Háromszor kell a kockát vetni, így rendeli a törvény. Érvénytelen a sorsolás.

Haragos morgás támadt. A bestia fölébredt a vadakban. Bosszusan dobták el maguktól az asszonyok és rabszolganők a rózsényalábót, melyet a máglya számára hoztak, türelmetlenül morogtak a kínzási látvány késletetése miatt.

A Griwaite kikémlelhetlen arccal fordult ismét a kockáihoz. Aztán lassan Barto király felé fordult.

„Hiába küzdesz az istenek akarata ellen,

ismét Brunóra esett a sors”, szölt a népnek jelentve Pekollos akaratát.

Magából kikelve a dühtől támadt rá Barto király.

„Griwaite, te hazudsz; az a te mesterkedésed, hogy eshetnék kétszer a sors ugyanarra az emberre?”

Kömerev lett a bálványpap arca.

„Vigyázz, mit mondasz, Barto király! Szent és sérthetetlen Pekollos ítélete.”

„Sorsolja még egyszer”, parancsolá Barto.

A harcosok felugráltak. Sötét, vad fenyegetések hallatszottak, egyikük buzogányát rázta a királyra, de a többiek visszatartották. A király sérthetetlen volt mint a papok.

Bruno lovag az ifjuhoz lépett.

„Add meg magad fiam, te nem menthetsz meg. A papok gyűlölnék, mert te szeretsz. Én kész vagyok meghalni.”

Ekkor harmadszor hirdette ki a Griwaite Bruno lovag haláliteletét.

Barto király felsóhajtvá kezeibe rejté arcát, hogy ne kelljen szemtanuja lennie a szörnyű jelenetnek, amely erre következett.

Négy magas, erős cölöpöt vertek a földbe. Ezekhez kötötték a remegő, kétségbeesetten ellen-szegülő csatolovat, az állatra pedig Bruno lovagot. Ekkor megszólalt és mondá:

zik, a kikké a nagy közönség keresi az igazságot, az ügyvédek közvetítik azt, s az ítélő bírák kiszolgáltatják!

Az igazságot kiszolgáltatni, ez uraim, — az én veleményem szerint — könnyű! Hanem az igazságot megkeresni és megtalálni, az igazságot megállapítani és átérzeni, az igazságot megérteni és megértetni — ez nehéz!

Ha kutatom, az igazságszolgáltatás igénybevételének benső rugóit, ott találok a mozgató okok és ürügyek, erők és célok között nemcsak a jogerzetet, nemcsak a jogosság meggyőződés-szerű hitét, hanem az önzést és a birvágyat is, az ellenségeskedést és az irigységet is, a gyűlöletet és a bosszúállást is!

Ezek mind oda állanak az ítélő bíró elé, és előtte küzdenek az értelem az érzellemmel, a tudás a tévfogalmakkal, az indulatok az erkölcsökkel, a szenvedélyek az erényekkel!

Felhasználják fegyvereiket! A találékony ész furfangjait, és az alakosság tévesztő utmutatóit; — a törvények halmazának összekuszálását és a tetszetős érvelések ügyes csoportosítását; — a meggyőző előadás vonzerejét, és a magával ragadó szónoklat mesterségét, és mindannyian, — támadás és védekezés — egyaránt hangoztatják, erősítik a bíró előtt: nekem van igazam! Követelik az ítélőbírotól, ítélje oda azt az érmet, melyre a király nevében, emberi jogosultsággal, de mintegy az isteni hatalom nyomatekával véste rá azt az eszmenyt, melynek neve: igazság!

Nemde uraim, az igazságot az ellentétes gondolatok és állítások forró üstjéből, az ellencélu ervek és adatok tömkelegéből kikeresni és megtalálni az igazságot, az esznek hideg mérlegen megállapítani és a benső meggyőződés melegevel átérzeni, az igazságot a jogerzetnek biztos irányítójával megérteni, és a harcos felekkel megértetni, ez uraim valóban nehéz! És mindez még hagyján!

De mikor az ítélő bíró előtt a küzdő felek valamelyike a bíró lángoló honszerelmét bántó állításokat, az ő vallási meggyőződését sértő érveléseket, az ő politikai irányelveit kigúnyoló, lekicsinyítő kifakadásokat dob Justitia mérlegebe, s a bírónak nem szabad érvényesíteni a honszeretet fellebanásának tüzet, nem szabad követnie bensőjének zugolódását, s megmutatni lelkületének viszfényét, hanem le kell küzdeni mindent, a mi a bírónak emberi, csak azért, hogy az ítékezés lombikjából salakmentesen kerüljön elő az igazság, — ez uraim nehéz!

Ne feledjük uraim, hogy a festőnek rendelkezésére állanak az ecetek és a színek, a vászon és a minta, a szabad természet arányai és szépségei; a szobrász műtermében találja a vésőt és a kalapácsot, a követ, márványt és az adott alakot. A költő munka asztalán hevernek az íróeszközök, korlátlanul használhatja idejét, szabadjára eresztheti gondolatait, s versenyre futtathatja a szellemi élet deli bábjai után, fegyelmehzeti tolat, kifejezéseit.

„Magasztallak, Uram Jezus Krisztus, mivel szent keresztet által megváltottad a világot“ es e szavakat hangosan ismételte, mialatt a ló alá és mellé rözsét halmoztak s mikor a lángok már felfelé nyaldostak, a megkínzott, meggyótrótt ló, melynek vonagló teste ingott alatta, utalatos halálnyerítést hallatott. A lovag boldog elragadtatásban emelre az égre szemelt. Mikor pedig az emészto láng mind magasabba csapott föl, hirtelen két erős kar ölelését érezte. Barto király ugrott az égő máglyára.

„Veled halok meg, mert nem menthetlek meg“.

Bószult ordítás támadt. A harcosok vitéz vezéröket kiakarták menteni a lobogó lángokból, — de a Griwaite megakadályozta.

„Ó Pekollosnak áldozza fel magát“, mondta, „emberáldozatot kíván a halál istene“.

Ekkor egy szöke nő hosszan hullámozó fűtökökkel repült a széles tisztáson keresztül.

„Férjem“, kiáltott, „mentsétek meg Bartot, férjemet“, és mikor senki sem közeledett, meg egyszer áthatóan felsikoltott és egy hatalmas ugrással eltűnt a lobogó lángok között, melyek a király sirját képezték. Egyszer volt hát mégis az életben szabad és erős. A tűz pedig mindmagasabban és büszkébben csapott fel a három ember fölött. Így halt meg Barto király vendégarátjával, kinek életét nem menthette meg; és így halt meg vele szöke neje, kinek szerelmét becsúlni nem tudta. Németből Tichy Cs.

s mégis hány festő csak *mázol*, de *nem fest*, hány szobrász csak *farag*, de *nem alkot*, hány költő csak *ír*, de *nem teremt*!

S valamint a festőnek, a szobrásznak, a költőnek nem elég csak az anyag és az eszközök, nem elég csak az akarat, a tudás, és az alkalom, hanem bírniok kell a lélek ihletével, az eszmék búverejének érzetével, a tehetség isteni szikrájával.

Ugy az ítélő bírónak sem elég ott ülni a curulisi székben s gyakorolni az állami hatalmat, nem elég ismernie a törvényt és a gyakorlatot, meghallgatni a jogesetet és alkotni róla jogvéleményt, hanem bírnia kell a minden mellékkörülményen fölülemelkedő igazságszeretetet fenkölt ihletével a jogtisztelet ingathatlan irányítójával és a jogszolgáltatás mocsoktalanságának alkudozást nem ismerő tudatával.

A mely bíró nem ilyen alapokra építi működését, az hozhat ugyan ítéleteket, de nem szolgáltat igazságot!

Ó nagysága Horváth József táblabíró ur egyike azoknak, a kik mindezen erényekkel feldisztatják, s ezért fáj őt nélkülözni itt, de ép ezért öröm nekünk üdvözölni őt működésének magasabb fokán, melynél még fölebb emelkednie annak idején megköveteli majd az igazság.

Kartársaim és a magam nevében kívánom neki, hogy sokáig éljen!

Igen jó benyomást tett *dr. Kostyál Miklós* megyei főjegyzőnek fölszólalása, a ki magvas beszédjében azon érdemeket emelte ki, melyeket a magyar bírói kar, a magyar allameszme szolgáltatában, s a magyar igazságszolgáltatásnak a nyugati államokéval versenyző színvonalra emelése által szerzett.

Faschler Ferenc polgármester elmondotta, hogy ezelőtt 30 évvel, az akkori ifjuság alakított itt Nyitrán egy „Márton-asztaltársaság“ot, melynek tagjai ma már mind előkelő állást foglalnak el, így *Horváth József* is, s mely társaságnak tagjai ezen jelmondat alatt sorakoztak: Légy mindenkor és mindenben becsületes.

Sok nógatás után rászánta magát egy felíg humoros, felíg komoly tősztra *Dombay Hugó* ügyvéd is, a ki egyebek között kijelentette, hogy tőle most ne várjanak humoros, kacagtató mondkákat, mert ő nem akar összekülböznöni az ő kedves rokonával, a szintén jelenlevő *Dr. Babó Tivadarral*.

Ha ugyanis — mondja *Dombay* — ő most, mikor már az ünneplő kor és bortársak jól ettek es ittak, őket jól megnevetetné, akkor ez az emésztést mozdítaná elő, s akkor senkivel sem mutatkoznék gyomorrontás, a mi az ő kedves rokonának *orvosi* praxisára nyilván hátrányos lenne! — Természetes, hogy a társaság erre jóízűt nevetett, és *Dombay* humorizálása készítette fölszólalásra *Dr. Babó Tivadart* is, a ki nagyon sikerült és köztetszést aratott beszédében *Horváth Józsefet*, mint a szépsézetű bizottság egyik legbuzgóbb tagját éltette.

A törvszeki fiatalság köréből, annak egyik legrokonszenvesebb tagja *Chmielovszky József* jegyző fejezte ki a jegyzői karnak haláját a mester iránt. A jelenlevők nagy élvezettel hallgatták a kerekded kidolgozása, szép nyelvezetű, s igen ügyesen előadott beszédet, melyben a jó tanítvány őszinte halája nyilvánuit meg.

Közben maga az ünnepeit fejezte ki köszönetét azon szívélyes ünneplésért, melylyel őt a jelenlevők megtisztelték, de ez által neki a bucsuzást az ő kedves Nyitrától még nehezebbé tettek. Kiemelte, hogy fiatal kora óta első sorban magyar hazafiának érezte magát, s ezen tudatot nemcsak mint állampolgár, hanem mint bíró is megőrizte. Ő nem engedte magát semmiféle külföldi utazatok által eltereltetni azon régi jó magyar bírói tyustól, mely mindig csak az anyagi igazság kiderítését és győzelemre jutását tűzte ki magának feladatául.

Horváth József a jelenlevők rendkívül szívélyes ovációkban részesítettek, eljenzésekkel, szerencsekívánataikkal, szeretetűk és nagybecsülésük meleg kifejezéseivel elárasztották, és a kedélyes hangulatú társaság — melynek azután még sok tősztra volt része, — csak éjféli tájban oszlott szét.

Ujdonságok.

Bizottmányi választások. A törvényhatósági választókerületek ellenzéki vezérferfiat kérjük, hogy a választások eredményéről, s egyuttal, ha egyik, vagy másik helyen bármínő törvénytelenséget tapasztálnának, a választási eljárásról is lapunkat értesíteni sziveskedjenek.

Személyi hírek. Gróf *Eszterházy János* és neje szül. *Tarnóvska Maria* grófnő hosszabb tartózkodásra Nyitra-Ujlakról Abbažiába utaztak. — *Dr. Margalits Ede*, egyetemi ny. r. tanár nejevel e hó 8-án Nyitrára érkezett.

Kinevezés. Balogh János, nyitrai postatisztet a posta és távirda igazgatóság segédellenőrnök nevezte ki. — Ifj. Horák István a szenici, Franciscy Vilmos a zsolnai járásbíróshoz irnokká, Cserebó Tivadar az oszlányi járásba pénzügyi számtisztnek neveztetett ki.

Esküvő. Bozzay Zoltán budapesti főreáliskolai tanár, kedden vezette oltárhoz a budapesti szt. István bazilikában Pechány Erzsikét *dr. Pechány Adolf* főreáliskolai tanárak a „Slovenské Noviny“ szerkesztőjének s neje szül. nemesmitici Begyáts Etelka úrnöknek kedves leányát. Az egyházi esketést Horváth István, szombathelyi prépost kanonok végezte.

A nyitrai kath. kör. Horváth József, alelnökének kir. táblai bíróvá történt kinevezetése alkalmából tiszteletére f. hó 19-én jövő, szombaton bucsuavacsorát rendez. Egy teríték ára 3 korona. A tagok keretnek minél nagyobb számban megjelenni s aláírataikat lehetőleg korán eszközölni.

Halálozás. Krepler Lujza urnó, Krepler Ferenc, a d'Harcourt grófi uradalom erdészmeztérének neje, Bobothon (Trencsén m.) életének 61. évében elhunvt. Tetemeit Dubnicra szállították s e hó 11-én helyezték örök nyugalomra. Béke poraira.

Szineloadás. A nyitrai kath. Legényegyesület magas Védnökének Ó Méltósága Bende Imre püspök Úrnak tiszteletére f. hó 20-án esti 1/2 8 orakor zártkörű, táncmulatsággal egybekötött szineloadást rendez. Színre kerül Erdősi Károlynak „Ósi erények“ című kitéző, a haza és a vallás szeretetétől ihletet történelmi színműve. — Az ünnepegy színhelye az egylet Piarista utcai házának, az egylet elnökének mltogs. *dr. Batthyányi Vilmos* gróf Úrnak nemes buzgólkodása folytán megújított s tetemesen megnagyobbított díszterme lesz. Jegyek előre válthatók Feitscher Ernő pénztáros urnál Cseffalvay Aladár m. elnök urnál s az előadás előtt a pénztárnál.

Egy elfeledett szobor. E hét folyamán ismét 20 koronát vettünk a nyitrai törvényszeki palota előtt levő Szűz Mária szobor megújítására „Anonymus“-tól. — E célra ugyan már több névtelen adományt közöltünk, de a fenti összeg szíves bektüldője még előttünk is teljesen ismeretlen. Isten fizesse meg, ki előtt az Anonimus mégsem ismeretlen. Dlhépoleról (Trencsén m.) pedig „egy szegény“ nev alatt 2 kor. vettünk a betegek gyógyítójának tiszteletére azzal a jámbor óhajjal, hogy a B. Szűz a halál órájában meg ne feledkezzék róla. Adj! Isten kívánságának teljesülését! Lapunk utóbbi számában kimutatott összeg 283 korona, hozzáadva a fenti adományt lesz 305 korona.

Immaculata-ünnepek Nyitrán. A boldogságos Szűz szeplőtelen fogantatásáról szóló hitcikely kihirdetésének 50 ik évfordulóját Nyitraváros katolikus közönsége fenyves ünnepegyekkel készült megülni. Az ünnepegyek templomi részere vonatkozó intézkedések e napokban fognak közzétetni, ezenkívül azonban az egyletek is a maguk körében a nevezetes évforduló megülésére mozgalmat indítottak. Nagyszabásúak ígérkeznek

a nyitrai katolikus kör ünnepélye, mely december 11-én lesz. Néhány nappal előbb december 8-án, vagyis magán a főünnepen a nagyobb papnevelőintézet magyar egyházirodalmi iskolája rendez diszgyűlést az ünnepi évforduló alkalmából.

Hangverseny. Mult számunkban jelzett Szántó Jani által december elején tartandó hangversenyt széles körben nagy érdeklődéssel fogadták. Ez igazán ritka művelzetnek ígérkezik, mert sikerült oly énekesnő közreműködését biztosítani, kinek iskolázott hangjáról és bájos megjelenéséről a fővárosi lapok csak nemrég elragadtatással írtak. Mint értesülünk, Szántó úr még e hó folyamán Rubinstein emlékére Bécsben rendezendő hangversenym közreműködik, hol Rubinstein egyik sónátáját zenekarkisérlettel fogja játszani. Tanulmányának befejezése után Londonban szándékozik állandóan letelepedni. Ezek után erősen hiszszük, hogy városunk intelligenciája a színházat megtölti, hogy az ily ritkán kinalkozó művelzetnek részese lehessen.

Az egyházmegyei nyugdíj-bizottság gyűlése. A nyitraegyházmegyei nyugdíj-segély-alap bizottsága mult esztőtörtökön Venczell Ferenc, c. püspök elnöklete alatt gyűlést tartott, melyen jelen voltak: Malatinszky József, dr. Bobok József, Jeszenszky Alajos, Mihálik József kanonokok, Kutvaszer István t. kanonok. A vidéki tagok közül: Szteszkál József t. kanonok, dr. Bartosik Antal, Chocholusz Balint, dr. Chorényi József, Steffel Ede, dr. Teszelszky József esperesek; a központi papságból: dr. Dudek János, dr. Tóth János, dr. Franciscy Lajos.

A gyűlésen tárgyalott Buczkó István orchói plebános kérvénye, a ki hosszabb gyógykezelést igénybe vevő betegségének tartama alatt helyettesre szorulván, ennek ellátása végett a nyugdíj-alaphoz segélyért folyamodott. A bizottság a folyamodónak 200 korona segélyt szavazott meg.

Ezután tárgyalás alá vétetett a pruzsinai kerület alesperesének jelentése, melynek kapcsán a bizottság Vermessy Kálmán kocsközi adminisztrátor részére, a ki ez időszertit Budapesten a Schwarzer fele intézetben gyógykezelés alatt van a szanatoriumi ellátás költségeit három hónapra megszavazta. Ezen a határidőn túl, a nyugdíj-segélyalap csak részben fedezheti a gyógykezelési költségeket.

Végül Kutvaszer István alapítványi főszámvéző előterjesztette az 1903. pénztári számadás eredményét. A segélyalap bevételeit alkották: 1. Tőkefizetés 16000 kor., 2. 20000 kor. tőke után 880 kor., 3. A nyitrai káptalan hozzájárulása 1000; 4. A tagok díjai 3587.88 kor., 5. Évi kamat 4000 kor. tartaléktól után 160 kor., 6. Az 1902. maradvány 7554.47 kor. Összes bevetel 29187.35 k.

Ezzel szemben kiadott az alap: 1. Tőkefizetésre 16000 kor., 2. Segélyezésekre 3239 kor., 3. Kamat kiegyenlítés címén a földterhermentesítési kötvények után 109.68 kor. összesen 19351.68 kor. Maradvány 9835.67 korona. A bizottság a pénztári előterjesztést tudomásul vette.

A lelkes urak figyelmébe. A nyitrai oltáregylet igazgatósága felhívja a főkegyletek vezetőinek figyelmét arra a körülményre, hogy a mennyiben templomaik részére az anyagegylet segélyét igénybe venni óhajtják, kérvényeiket az alapszabályok értelmében *folgó hó végeig* kell az igazgatósághoz betérjeszteniök. A kérvények az egylet elnökönjére címzendők.

A nyitrai vármegyei kórház 1903 ik évi kimutatását közli dr. Biringer Ferenc, kórházi igazgató. — A kórházi 12 tagból álló bizottság elnöke mélt. Czeizel Gábor úr, a kórház tisztviselő kara az igazgató főorvoson kívül dr. Babó Tivadar, osztályvezető orvos, 3 al-orvos, gondnok, ellenőr és egy díjnok; lelkesze Glósz Lipót, helybeli zarádfőnök; ápoló személyzete 14 páli szent Vince-társasági írg. testvér, 1 szülésznő; 7 férfi és 10 nő világi ápoló. Az 1903. év folyamán az előbbi évről megmaradt betegekkel együtt összesen 2491 személy ápoltatott, kik közül 1187 beteg gyógyult; állapota javult 740 betegnek; meghalt 216; gyógyulatlan pedig 57. A legtöbb beteg (407) 21—30 éves. Az előbbi évhez képest a betegforgalom 72 beteggel emelkedett. Műtétet végeztek 583 esetben, ezek 413 esetben

tökéletes gyógyulással, 129 esetben pedig javulással jártak. — A két havi három tanfolyamos bába iskolában 20—20 jelölt vett részt. — Az elnekör-osztályban 226 beteg ápoltatott, kik közül 28 teljesen meggyógyult; meghalt 30. — A betegek eleimezésére vonatkozó adatokat közli Petkes Ede, gondnok. — Az egész évi eleimezési költség kitett 62.625 kor. 88 fill., tüzelő anyagért és egyéb kiadások kitesznek 65.393 kor. 88 fillért, miből következik, hogy a fejenkint egy-egy betegre eső napiköltség és tavalyi 49.62 fillérrel szemben ez évben 51.98 fillért tesz ki, tehát 3.04 fillérrel magasabb (naponként.) — Az összkiadás kitesz 178319 kor. 37 fillért, melyből egy ápolási napra 1 kor. 66.29 fill., esik (a meghatározott 1 kor. 64 fill. helyett.) Az előirányzatot a valódi kiadás 27550 kor. 10 fillérrel mulja fölül, mely azonban más oldalról annyira lett fedezve, hogy a tulkiadás csak 40 kor. 60 fill. — A betegsegélyző intézménynek ez évben 392 kor. 89 fillért adományoztak egyes jótévék.

Kisorsolt esküdtek. 1904. évi december hó 5-en kezdődő s Nyitrán tartandó ülés-szakra kisorsolt rendes esküdtek: Puschnann Ferenc uradalmi tiszt N. Tapolcsány, Ferenczy Gyula földbirtokos A.-Szöllős, dr. Gömöri Zsigmond ügyvéd Privigye, Markus Imre földbirtokos Szilád, Eisen Géza földbirtokos Felső-Köröskény, Ehrenguber Károly földbirtokos Pöstyén, Mihályi János gépész Alsó-Vásárd, Fridrichovszky Imre birtokos Pöstyén, Fuchs Manó pék Nyitra, Wutzay Miklós bankhivatalnok Nyitra, Farkas Gyula gazdatiszt Bucsány, Blaskovich Gyula földbirtokos Nyitra-Zsámbokréth, Grünfeld Náthán ügyvéd Nyitra, dr. Kurth David ügyvéd Nyitra, Vagyon Moskó földbirtokos N.-Emőke, dr. Hajts Dező ügyvéd Privigye, Adler Ármán ügyvéd N.-Tapolcsány, Perényi József bankigazgató Chinorán, dr. Szilárd Simon ügyvéd Galgóc, Tully István gazdatiszt Tornóc, Szmrlich Iván földbirtokos Csácsó, Paray Sándor uradalmi intéző Soponya, Bittó Sándor gazdatiszt Petőfalu, Andránszky Emil földbirtokos Nyitra-Zsámbokréth, Polányi József ügyvéd Galgóc, Markovics Győző földbirtokos Lovasi, Boross Sándor uradalmi szarmatartó Galgóc, Frideczky Barna földbirtokos Kapat, Szívós Gyula uradalmi erdőgondnok Galgóc, Fodor József ügyvéd Galgóc.

Helyettes esküdtek (valamennyien Nyitráról): Barta Janos közműves mester, Berzse Domonkos háztulajdonos, Szegő Lipót sörgyári intéző, Rozzenfeld Sándor szesz nagykereskedő, Turcer Rezső fehérmű tisztító, Duboviczky Imre hentes, Deak János biztosítási főgynök, Csernyák Rezső fűszer kereskedő, Blaskó József könyvkötő, Szécsy Ferenc ügyvéd.

Szinművek kath. ifjusági-és legényegyletek számára. Nagy szolgálatot tett az esztergomi papnövédek magyar egyházirodalmi iskolája a magyar ifjusági és legényegyleteknek, midőn lefordított és átdolgozott 10 német bohózatot. Valóban érdemes volt átültetni Ney K. „Utazás a föld körül 80 nap alatt”; „A rablók”; „Az utolsó szoba”; „Genovéva”; „Ő jön”; „Nyárfás úr villája”; „Dr. Kerekes”; „Az ebéd”; továbbá M. Sommer „A fogházban” Sch. H. „A közös szoba” című ötlettel dúzzadó, rendkívül kacagtató, de sehol sembántó bohózatait. A fordítás zamatos magyarságu s az átdolgozás igen jól sikerült. Meleg ajánljuk az illetékes egyleteknek Egyszer-smind jelezzük, hogy a jövő hosszú farsangban a nyitrai kath. legényegylet a felsoroltak közül három szándékozik két estén bemutatni.

Elítelt ügyvéd. Lenárt Sándor nagy-tapolcsányi ügyvédet az ottani kir. járásbíró-ság 60 napi fogházra, fiát pedig (Ákost) 50 korona pénzbírságra ítélte. A kir. ügyész megbízottja Dr. Petrikovits Aladár súlyosbírást felebevezet. A nyáron Kakasfalu (ez Lenárt birtoka) és Bajna határában kir. mérnökök határméréseket eszközöltek s így Lenárt birtokán is földhányásokat, határjelző dombokat készíttettek. Lenárt, Ákos fiát több munkával kiküldte és a dombokat széthányatta — de a mérnökök nem tettek erről jelentést, hanem a jelződombokat újból elkészíttették. Lenárt másodsor is szétdobatta a jeleket s e miatt gyűlt meg a baja a bírósággal. Mult héten csütört. vagy pénteken hozta meg ezt az ítéletet Raisz albiró.

A bécsi magyar egyesület, mely Ó fensége Ferenc Ferdinánd kir herceg védnöksége alatt áll f. hó 4-én tartott ülésében Riszner Kázmér közös legfőbb számvevőszéki számtanácsost, városunk fiát, titkárává választotta meg.

Jókai és hazaárulás. Hogy a szenvedélyek sokszor mennyire elragadják az embereket, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Jókait, Kossuth Lajos legjobb bizalmasát is hazaárulásról vádolták. Szabó legújabb műve 132 lapján a következőket írja: Radikális lapok folyton támadták Jókait 1849-ben, s végül március 15-én, kikiáltották hazaárulónak. Pedig akkoriban ez nemcsak sértés és gyalázás volt, hanem igen könnyen vértörvényszék elé is állították azt, a kire e címet rákiáltották.

Egészen természetes, hogy e támadások ellen Jókai védekezett; elsinte arra gondolt ugyan, hogy beáll Vasváry szabadsapatába kapitánynak, de erről felesége és Nyáry Pal lebeszélte. A helyett, hogy ellenségei elől elmenekült volna, most már ő is kimeletlenül támadta őket, s különösen Madarász Lászlót, a rendőrminisztert, a kit lapjában nyíltan megvádolt azzal, hogy a kormány által lefoglalt Zichy-féle családi kincseket ellopta. Madarász azzal védekezett, hogy pártjával elfogadtatott egy törvényjavaslatot, a mely szerint halállal büntetendő mindenki, a kire gyanu van, hogy az ellenséggel cimborál. A törvényjavaslatnak az volt a nyilatkozó célja, hogy Jókait eltegyék láb alól. Ez azonban még sem sikerült, mert Jókainak elég hatalmas védelmezői voltak, különben is az országgyűlési vizsgáló-bizottság igen hamar megállapította, hogy a rendőrminiszter sikkasztott, mire Madarász László a következményeket be nem várva, a minisztersége alatt folyton készen tartott fogaton, alkalmasint nem üres kézzel, megszökött, s azóta Amerikában él. („Nagy idők tanúi!”).

Vallás-sértés. Schurmann Lajos nagy-tapolcsányi közkörházi írnot a nagy-tapolcsányi járásbíró-ság a mult héten 60 kor pénzbírságra ítélte vallás-sértésért Schurmann egy kocsmában oly felháborítón nyilatkozott a kath. egyházzal és vallásról, hogy az összes jelen voltak felháborodtak, minek következtében feljelentettek.

Apróságok Jókairól. Most jelent meg Szabó László műve Jókai Mórról, mely sok érdekes magyarázatot tartalmaz a magyar költő király életéből. Ide jegyezzük a következőket: *Jókai és Rózsa Sándor.* Előzetesen azonban be kell vezetnünk, hogy Kossuth 1848-ban megbízta Jókait, hogy menjen el Rózsa Sándorhoz és bírja rá a teljes amnesztia megadására, hogy az ő 150 főnyi zsvány csapatával csatlakozzék a forradalmi sereghez, amittől igen sokat vártak. Jókai el is járt megbízásában és következőleg írja le Rózsa Sándorral való találkozását:

Meg kell vallanom, hogy nagy csalódáson mentem keresztül. En ezt az ország reszkettető rablóvezért a magam romantikus fantáziájával egészen másnak képzeltem, külső alakra, lelek-állapotra egyaránt. Nem volt valami dalia; nem is ziföldi magyar típus: alacsony termet. De még alacsonyabb volt az egész eszejárása: nem lehetett ezt semmivel fölmelegíteni, mindig csak az iránt akart megnyugtatót szerezni, hogy hoi kapja meg az ő kapitányi fizetését, meg a legényeinek a lenungját; e fölül megnyugtattam, hogy a mint Fehértemplomba megerkezik, Damjanich fizeti a zsoldját. „De hát odáig? Mert hát lopni már tiltva van!” Ott hagytam nála negyven kemény forintokat.

Azután Szabó a következőkép folytatja: Jókai erről a küldetéséről Kossuthnak is irt egy levelet, mely megvan a Nemzeti Múzeum levéltárában. Ez a levél halomra dönti a föntebb közölt elbeszélést, mert a levél szerint Jókai nem is találkozott Rózsa Sándorral, hanem Rózsa Sándor egyik emberének adta át az amnesztia-levelet. Jókainak ez a jelenése, mely 1848. október hó 31-ikén reggel fényelőkor kelt Felegyházán, így szól:

Teljes hatalmu országos biztos ur.
Rózsa Sándor amnesztiaját kézbesítettem. Eljárásom kis-é divergált a vett utasítástól, de a körülmények, ugy hiszem, igazolandják. A kérdéses hadnagy jelen nem létében a bocsánat-hirdető levelet Lukácsy Károly első őrmesternek adtam át, mint ki ez ügyben maga legtöbbet fáradozott, azon utasítással: hogy rögtön keresse föl Rózsa

Sándort s a kérdéses föltételeket tudtára adva rögtön indítsa meg már 280-ra szaporodott csapatjával rendeltetése helyére.

E kettőből kitetszik, hogy a nagy poeta a forradalom után vagy 40 évvel úgy adta elő a dolgot, mintha találkozott volna Rózsa Sándorral és el is hitte volna neki mindenki, de a nagyköltők meg vannak néha verve azzal, hogy a leveleket muzeumba teszik, mely levélből később rájuk lehet bizonyítani, hogy anzagolnak. A Rózsa Sándorral való találkozás leírása évtizedek mulva történt az állítólagos esemény után, míg a levél az a küldetés után nyomban íródott; kétségkívül ez utóbbi a hitelt érdemlő. De hát multa licent poetis.

A nyitramegyei gazdasági egyesület a f. aszályos év folyamán — különösen azon hebizonyult körülményből kiindulva, hogy az olyan területek birták ki legjobban a szárazságot s nyújtottak a legkedvezőbb terméseredményeket, a melyek mélyen voltak megművelve, — nagy és széleskörű akciót indított a gőzekeszövetkezetek létesítése érdekében. F. hó 7-én Nagybossány székhellyel az „Első nyitramegyei gőzekeszövetkezet” már meg is alakult 19 taggal 1727 üzletre. A tagok legnagyobb része kisebb gazdák, akik legnagyobb részt cukorrépat is természetnek. A gőzekeszövetkezetek iránt meggyezte nagy az érdeklődés és legközelebb Érsekújvár környékén egy újabb gőzekeszövetkezet fog megalakulni. Az első nyitramegyei gőzekeszövetkezet ügyvezető elnöke Leidenfroszt Károly lett. Igazgatóknak választottak: Leidenfroszt Károly, Rosenthal Ignác, Pfaff György, Korecz Ádám, Finka Gyula, felügyelő bizottsági tagokul: Bauer Lipót, Munk József, Turcsek Mihály és Korecz Balázs. A gőzekeszövetkezet egyúttal belépett a nyitramegyei gazdasági egyesület tagjai sorába. Az alakuló közgyűlésen a nyitramegyei gazdasági egyesületet Velesey József titkár képviselte.

A férj és feleség kora. Mitchell Chalmers londoni egyetemi tanár legutóbb előadást tartott arról a kérdésről, hogy milyen koru férj és feleség illenek legjobban egymáshoz. A házasulandó férj korából ki kell számítani a nőnek korát, mely legjobban illik hozzá. A számítás így történik: A vőlegény korát megfelezzük és hozzáadunk 7-et, ez lesz a nőnek kora. Ha tehát a férfi 30 éves, ennek fele 15; hozzáadva 7 = 22. Ez lesz a nőnek kora, mely ugy fizioiogiiai, mint erkölcsi és társadalmi szempontból legjobban felel meg egy 30 éves férfinak. Ha tehát a férfi éveinek száma 26, ennek fele 13+7=20, ahoz husz éves nő a legmegfelelőbb. Mas példa: A férfi 50 éves, 50-nek fele 25+7=32 neje tehát legyen 32 éves. — Vizont ha a nő akarja tudni, milyen koru férj megfelel neki, következöleg számítunk: A nő korából kivonunk 7-et, és a maradéket megkét-szerez-zük. Igy pl. a nő 23 éves, ebből kivonva 7=16, ezt kétszer veve = 32; tehát 23 éves nőnél leginkább megfelel, ha 32 éves férfihez megy nőül. A valóságban persze nem nagyon törődnek a kabalisztikával, mert, sajnos, nem egyszer a nők olyan koru férfihez mennek nőül, a milyen koruhoz — kéri.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserüviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserüvizet. 7—26

Irodalom.

Felhívás és kérelem katolikus magánkiadókhöz.

Azon régen érzett szükség, hogy kath. népiskoláink *ifjusági könyvtárral* láttassanak el, már régebben is arra indította alulírott könyvkiadóhivatalt, hogy ezen célból — katolikus szakferfiak bírálata alapján — jegyzéket állítson össze. Hogy ezen jegyzék minél tökéletesebb legyen, azon kérelemmel fordulunk mindazokhoz, kiknek magánkiadásában a katolikus népiskoláknak megfelelő katolikus irányú ifjusági iratok jelentek meg, sziveskedjenek ezekből egy-egy példányt megbiráltatás és esetleges felvétel végett hozzánk beküldeni. Megjegyezzük, hogy csak olyan kiadványból kérünk egyet-egyet beküldeni, melyből még elegendő szamu példánnyal rendelkezik, vagy ha csak kisebb készlet van, hajlandó felvétel esetén új kiadásról gondoskodni. Ez azért szükséges, hogy tekintettel a kath. népiskolák nagy számára, azon helyzetben legyünk, miszerint a beérkezendő megrendeléseknek eleget is tehesünk.

Tisztelettel

a Szent-István-Társulat
könyvkiadóhivatala.

(Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.)

A világon

legjobb a

„Togo“

száj- és fogviz a fogak ápolására, ennél jobb nem létezik.

Egyszeri próba meggyőz mindenkit. Használati utasítás mellékelve.

Kapható: EINCZINGER JÓZSEF és TSA fűszerkereskedésében Nyitrán.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, ***

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, ***

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98—99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

Telefon.

Jóbarát. Az az illető ur esakugyan itt járt, de bizonyára nem azért, hogy kipuhatoja az ön által értett közlemény iróját. Azt — különben felesleges is mondani, hogy eredménytelenül kutatott volna. De tény, hogy nem is volt nálunk, tehát más célja lehetett.

Czoki. Dehogyan czoki! Hanem azért hátrálékban van a folyó évre.

399/1904. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szenici kir. törvényszéknek 1904. évi Sp. I/25. számú végzése következtében **Mérey Lajos** ügyvéd által képviselt **Goos és Koenemann** cég javára **gróf Apponyi Antal és neje** ellen 1711 kor. 83 fill. s járuléka erejéig 1904. évi szept. hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3000 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha és 2 db. fedeles hintó nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szenici kir. járásbíróóság 1904. évi V. 1771/2 számú végzése folytán 1711 kor. 83 fill. tőkekövetelés, ennek 5% kamatai, váltódíj és eddig összesen 405 kor. 16 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig **Jablonicon**, végrehajtást szenvedettek birtokán, **1904. évi november hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szenicen, 1904. évi novemb. hó 8-án.

Szkladányi József,
kir. bír. végrehajtó.

Nyitrai Serfőző és Malátagyártó részvénytársaság.

MEGHIVÁS.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a **folyó évi november hó 17-én délután 3 órakor** gyárhelyiségünkben tartandó

X. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hováfordítása iránti határozathozatal.
2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
3. Négy igazgatósági tagnak megválasztása három évre az alapszabályok 21. §-ának értelmében és három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása a jövő rendes közgyűlésig terjedő egy évi időtartamra.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az 1903/1904. évi mérleg, a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át, a gyár irodái helyiségében a jogosultak által megtekinthetők.

Az alapszabályok 11. §-a értelmében a szavazati jog gyakorlására szükséges, hogy a részvények az összes le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg három nappal a nyitrai iparbank pénztáránál letétessenek.

A nevezett pénztár a letett részvényekről elismervényt ad, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Nyitra, 1904. évi november hó 2-án.

Az igazgatóság.

NYITRA LEGUJABB ÉS LEGMODERNEBB ÜZLETE
VEREBÉLY GÉZA VÁRMEGYE-U. 16.

Ajánlja dús felszerelt

RAKTÁRÁT
uri-, női divat, fehérnemű, asztalnemű, kézmű, szövött- és rövid árukban,

a n. é. közönség szives figyelmébe.

A cég csak eisörangu, megbízható gyártmányokat tart raktáron.

Kitünő magyar gyártmányok: pécsi bőr keztyük, szépeességi asztalneműek és vásznak; Pelikán és Gyukits-féle kalapok, rózsahegy pamutvásznak, nagyenyedi harisnyák, ó-budai voilek és velezek.

Francia és angol női szövet különlegességek.

Siegl-féle lenvásznak.

Regenhardt és Raymann-féle asztalneműek.

Schroll-féle sifonok.

Cosmanosi voilek és velezek.

Kitünő mosó tennisz flanellek, szövött velezek.

Bélés és rövid áruk.

Szabott árak: a kereskedelmi tisztesség alapja.

A cég melegen ajánlja saját utasítása szerint készült eddig bármily néven elnevezett minőségeket felülmuló

„TÜNDÉRVÁSZNÁT“

(PAMUTFONÁL)

mely ágyneműekre és női ingekre felette alkalmas. 3 minőségben van raktáron:

I-ső minőség 1 vég 23 méter 82 cm. széles K. 17.50

II-ik " 1 " 23 " 82 " " K. 15.30

III-ik " 1 " 23 " 82 " " K. 13.20

3% pénztári engedménnyel.

E kitünő, tündéres szépségű vásznat kizárólagosan csak fenti cégnél lehet beszerezni, miután a gyáros erre szerződésileg kötelezve van.

Minden egyes cikken a **legolcsóbb szabott ár** van feltüntetve, miért is kérem a n. é. közönséget, kegyeskedjék a céltalan alkudozást mellőzni.

Tisztelettel esedezem a n. é. közönséghez, méltóztassék üzletemet nagybecsű látogatásával megtisztelni, hogy az áruk minősége, szépsége s rendkívüli olcsósága felől — minden vételkötelezettség nélkül — meggyőződést szerezni alkalma nyiljék.

UGYANITT JÓ HÁZBÓL VALÓ KERESZTÉNY FIATALEMBER GYAKORNOKNAK FELVÉTELIK.

Üzletem megújítása céljából azon előnyös helyzetbe jutottam, hogy a t. gyászoló közönség részére, két gyászoksimon kívül egy

üveges, disz-halottas kocsit

sikerült beszereznem, mely ugy helyben, mint vidéken a t. gyászoló közönségnek a legjutányosabb áron rendelkezésére áll.

Özv. Köck Istvánné

Első Nyitrai Temetkezési Vállalata.

(Alapított 1824-ben.)

Tessék a címre figyelni!

VAJDA J. butorgyári raktára

Nyitrán, Párutca 22.

Ajánlja dús választékú, szilárd és száraz anyagból készült **háló, ebédlő, uri szoba, szalon és iroda berendezésekből álló**

RAKTÁRÁT

valamint vas és rézbutorait és saját készítményű kárpitozott butorait

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, **jutányos áron.**

Tessék a címre figyelni!

Kiváló szerencse Töröknel! Felülmulhatlanul

kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizetünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő nagy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre **55.000** pénznyeremény jut és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben **1.000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 24-ig.

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás már f. é. november hó 24-én és 25-én lesz.

TÖRÖK A. ÉS TÁSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruadánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút II/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. osztályú m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

HIRDETME NYEK a „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ részére jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban Nyitrán, Papnevelde-u. 9.

Himző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff- VARRÓGÉPEIT
ajánlja **SZLÁVIK KONSTANTIN**
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — acél-alkatrészekből állanak az utolsó csavarig.

Erős anyagok feldolgozására, mint ipari gépek első helyen állanak. Tartósságuknál fogva hosszú időre szóló írásbeli jótállást biztosítok. —

Javításokat elfogadok. **Szlávik Konstantin**

Kiváló tisztelettel

Árjegyzék ingyen.

mechanikus, optikus.

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.

Szolid és pontos kiszolgálás!!

GOMBÁRIK ISTVÁN

uri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 15. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő s „hygienikus” berendezett

diszes uri- és női-fodrásztermét.

Végez mindennemű e szakmába vágó **uri és női hajmunkát**, úgymint hajbetétet, frizeteket, frufukat, egész és fél parókákat, hajfonatokat minden színben; továbbá **női fésülést** a legújabb divat szerint, nappali, estélyi, bálí, menyasszonyi és fényképfelvételre alkalmas frizurákat, **haj- és szakállfestést**, úgyszintén **tyukszemvágást** jutányos árban.

— Vesz vágott és kifésült hajjat. —

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Hölgyeknek külön bejárat a kapu alatt jobbra.

Szolid és pontos kiszolgálás!!

9-10

Nyitrai Népbank zálogkölcson-osztálya.

Zálog-árverés

1904. évi november hó 15-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek 1904-ik évi június hó végeig ki nem váltattak vagy át nem irattak, **f. évi november hó 15-én** a Nyitrai Népbank termében délután 2—4 óráig tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Fizetési halasztások csak 10% lefizetése mellett történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavar-
nak eleje vétessék, megjegyzendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határideje már lejárt és az árverésre kiszemeltettek, sem ki-váltani, sem átírni nem lehet.

Nyitrán, 1904. október 19.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy **vaskereskedésemben** mindennemű

szárazpor és olajfestéket

rendeztem be. — Továbbá **padlófény-mázak, kencék, lakkok, kátrányos fedél és elszigetelő lemezek, cement és gipsz**, melyek tartósságáért, és jóságáért, úgy a finomságáért a leg-szorosabb szavatosságot vállalom el. — Az árakat oly olcsón számítom, hogy minden versenyt felülmul.

A nagyérdemű közönség becses párt-fogását kérve maradtam

teljes tisztelettel

Linkenberg József,

mint utóda Winterstein Zsigmond-féle vaskereskedésnek,
NYITRA, PÁR-UTCA.

9-13